

Türkiye Klinikleri

tıp bilimleri dergisi

Cilt / Vol 44 Sayı / No 3 Yıl / Year 2024

BAŞ EDITÖR / EDITOR IN CHIEF

Prof. Dr. Hikmet AKGÜL, Ankara Üniversitesi Tıp Fakültesi, Emekli Öğretim Üyesi, Ankara, Türkiye

EDİTÖR / EDITOR

Prof. Dr. Ahmet AKGÜL, İstanbul Üniversitesi-Cerrahpaşa Sağlık Bilimleri Fakültesi, İstanbul, Türkiye

BİYOİSTATİSTİK DANIŞMANLARI - CONSULTANTS IN BIOSTATISTICS

Prof. Dr. İlker ERCAN, Bursa Uludağ Üniversitesi Tıp Fakültesi, Bursa, Türkiye

Dr. Fisun KAŞKIR KESİN, Düzce Üniversitesi Sosyal Bilimler Meslek Yüksekokulu, Düzce, Türkiye

BÖLÜM EDITÖRLERİ - SECTION EDITORS

Acil Tıp/Emergency Medicine

Prof. Dr. Ayşegül BAYIR

Selçuk Üniversitesi Tıp Fakültesi Konya, Türkiye

Adli Tıp/Forensic Medicine

Prof. Dr. Yasemin BALCI

Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi Tıp Fakültesi, Muğla, Türkiye

Aile Hekimliği/Family Practice

Prof. Dr. Süleyman GÖRPELİOĞLU

Sağlık Bilimleri Üniversitesi Dışkapı Yıldırım Beyazıt Eğitim ve Araştırma Hastanesi, Ankara, Türkiye

Anatomi/Anatomy

Prof. Dr. S. Tuna KARAHAN

Ankara Üniversitesi Tıp Fakültesi, Ankara, Türkiye

Anesteziyoloji ve Reanimasyon/
Anesthesiology and Reanimation

Prof. Dr. Ziya SALİHOĞLU

İstanbul Üniversitesi-Cerrahpaşa, Cerrahpaşa Tıp Fakültesi, İstanbul, Türkiye

Beyin ve Sinir Cerrahisi/Neurosurgery

Prof. Dr. Ali ARSLANTAŞ

Eskişehir Osmangazi Üniversitesi Tıp Fakültesi, Eskişehir, Türkiye

Biyofizik/Biophysics

Prof. Dr. Mehmet Dinçer BİLGİN

Adnan Menderes Üniversitesi Tıp Fakültesi, Aydın, Türkiye

Biyostatistik/Biostatistics

Prof. Dr. Handan ANKARALI

İstanbul Medipol Üniversitesi Tıp Fakültesi, İstanbul, Türkiye

Çocuk Cerrahisi/Pediatric Surgery

Prof. Dr. İsmet Faruk ÖZGÜNER

Sağlık Bilimleri Üniversitesi, Ankara, Türkiye

Çocuk Radyolojisi/Pediatric Radiology

Prof. Dr. Ahmet SİĞİRCİ

İnönü Üniversitesi Tıp Fakültesi, Malatya, Türkiye

Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları/Pediatrics

Prof. Dr. Ayşe SERDAROĞLU

Gazi Üniversitesi Tıp Fakültesi, Emekli Öğretim Üyesi, Ankara, Türkiye

Çocuk ve Ergen Ruh Sağlığı ve Hastalıkları/
Pediatric and Adult Mental Health and Diseases

Prof. Dr. Birim Günay KILIÇ

Ankara Üniversitesi Tıp Fakültesi, Ankara, Türkiye

Deri ve Zührevi Hastalıkları/
Dermatology and Venereology

Endokrinoloji ve Metabolizma Hastalıkları/
Endocrinology and Metabolic Diseases

Enfeksiyon Hastalıkları ve Klinik Mikrobiyoloji/
Infectious Diseases and Clinical Microbiology

Fiziksel Tıp ve Rehabilitasyon/
Physical Medicine and Rehabilitation

Gastroenterohepatoloji/Gastroenterohepatology

Genel Cerrahi/General Surgery

Geriatri/Geriatrics

Göğüs Cerrahisi/Thoracic Surgery

Göğüs Hastalıkları/Thoracic Diseases

Halk Sağlığı/Public Health

Hematoloji/Hematology

Histoloji ve Embriyoloji/Histology and Embryology

İmmünoloji ve Allerji Hastalıkları/
Immunology and Allergy Diseases

Kalp ve Damar Cerrahisi/Cardiovascular Surgery

Kardiyoloji/Cardiology

Kulak Burun Boğaz Hastalıkları/
Otorhinolaryngology Diseases

Nefroloji/Nephrology

Nöroloji/Neurology

Nükleer Tıp/Nuclear Medicine

Oftalmoloji/Ophthalmology

Ortopedi ve Travmatoloji/Orthopedics and Traumatology

Plastik, Rekonstrüktif ve Estetik Cerrahi/
Plastic, Reconstructive and Aesthetic Surgery

Radyasyon Onkolojisi/Radiation Oncology

Prof. Dr. Selda Pelin KARTAL

Sağlık Bilimleri Üniversitesi Dışkapı Yıldırım Beyazıt Eğitim ve Araştırma Hastanesi, Ankara, Türkiye

Prof. Dr. İlhan SATMAN

İstanbul Üniversitesi İstanbul Tıp Fakültesi, İstanbul, Türkiye

Prof. Dr. Firdevs AKTAŞ

Lösante Çocuk ve Yetişkin Hastanesi, Ankara, Türkiye

Prof. Dr. M. Erkan KOZANOĞLU

Çukurova Üniversitesi Tıp Fakültesi, Adana, Türkiye

Prof. Dr. Ömer ŞENTÜRK

Bahçeşehir Üniversite Hastanesi Medical Park Göztepe, İstanbul, Türkiye

Prof. Dr. Hakan CANBAZ

Mersin Üniversitesi Tıp Fakültesi, Mersin, Türkiye

Prof. Dr. Mehmet Akif KARAN

İstanbul Üniversitesi İstanbul Tıp Fakültesi, İstanbul, Türkiye

Prof. Dr. Mehmet Oğuz KÖKSEL

Mersin Üniversitesi Tıp Fakültesi, Mersin, Türkiye

Prof. Dr. Fikret KANAT

Selçuk Üniversitesi Tıp Fakültesi, Konya, Türkiye

Prof. Dr. Halim İŞSEVER

İstanbul Üniversitesi İstanbul Tıp Fakültesi, İstanbul, Türkiye

Prof. Dr. Mehmet SÖNMEZ

Karadeniz Teknik Üniversitesi Tıp Fakültesi, Trabzon, Türkiye

Prof. Dr. Pergin ATİLLA

Hacettepe Üniversitesi Tıp Fakültesi, Ankara, Türkiye

Prof. Dr. Uğur MUŞABAK

Başkent Üniversitesi Tıp Fakültesi, Ankara, Türkiye

Prof. Dr. Sinan ARSAN

Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi, İstanbul, Türkiye

Prof. Dr. Bülent GÖRENEK

Eskişehir Osmangazi Üniversitesi Tıp Fakültesi, Eskişehir, Türkiye

Doç. Dr. İbrahim SAYIN

Bakırköy Dr. Sadi Konuk Eğitim ve Araştırma Hastanesi, İstanbul, Türkiye

Prof. Dr. Ali Kemal KADİROĞLU

Dicle Üniversitesi Tıp Fakültesi, Diyarbakır, Türkiye

Prof. Dr. Mehmet Akif TOPÇUOĞLU

Hacettepe Üniversitesi Tıp Fakültesi, Ankara, Türkiye

Prof. Dr. Zehra ÖZCAN

Ege Üniversitesi Tıp Fakültesi, İzmir, Türkiye

Doç. Dr. Özdemir ÖZDEMİR

Sağlık Bilimleri Üniversitesi Ankara Şehir Hastanesi, Ankara, Türkiye

Prof. Dr. İrfan ÖZTÜRK

Demiroğlu Bilim Üniversitesi Tıp Fakültesi, İstanbul, Türkiye

Prof. Dr. İrfan ÖZYAZGAN

Erciyes Üniversitesi Tıp Fakültesi, Kayseri, Türkiye

Prof. Dr. Mustafa Cem UZAL

İstanbul Arel Üniversitesi Tıp Fakültesi, İstanbul, Türkiye

Radyoloji/Radiology

Prof. Dr. Bahri ÜSTÜNSÖZ

Louisiana State University, New Orleans, United States

Romatoloji/Rheumatology

Prof. Dr. Tahsin Murat TURGAY

Ankara Üniversitesi Tıp Fakültesi, Ankara, Türkiye

Ruh Sağlığı ve Hastalıkları/Psychiatry

Prof. Dr. Mustafa Tayfun TURAN

Erciyes Üniversitesi Tıp Fakültesi, Kayseri, Türkiye

Spor Hekimliği/Sports Practice

Prof. Dr. Hasan Ulaş YAVUZ

Yakın Doğu Üniversitesi, Lefkoşa, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti

Sualtı Hekimliği ve Hiperbarik Tıp/

Submarine Practice and Hyperbaric Medicine

Prof. Dr. Şamil AKTAŞ

İstanbul Üniversitesi İstanbul Tıp Fakültesi, İstanbul, Türkiye

Tıbbi Biyokimya/Medical Biochemistry

Prof. Dr. Hatice PAŞAOĞLU

Gazi Üniversitesi Tıp Fakültesi, Ankara, Türkiye

Tıbbi Biyoloji/Medical Biology

Prof. Dr. Şefik GÜRAN

Sağlık Bilimleri Üniversitesi Gülhane Tıp Fakültesi, Ankara, Türkiye

Tıbbi Farmakoloji/Medical Pharmacology

Prof. Dr. Kevser EROL

Eskişehir Osmangazi Üniversitesi Tıp Fakültesi, Eskişehir, Türkiye

Tıbbi Fizyoloji/Medical Physiology

Prof. Dr. Özlem ALKAN YILMAZ

Ege Üniversitesi Tıp Fakültesi, İzmir, Türkiye

Tıbbi Genetik/Medical Genetics

Prof. Dr. Mehmet Ali ERGÜN

Gazi Üniversitesi Tıp Fakültesi, Ankara, Türkiye

Tıbbi Mikrobiyoloji/Medical Microbiology

Prof. Dr. Sevtap ARIKAN AKDAĞLI

Hacettepe Üniversitesi Tıp Fakültesi, Ankara, Türkiye

Tıbbi Onkoloji/Medical Oncology

Prof. Dr. Ahmet ÖZET

Gazi Üniversitesi Tıp Fakültesi, Ankara, Türkiye

Tıbbi Parazitoloji/Medical Parasitology

Prof. Dr. Kor YERELİ

Manisa Celal Bayar Üniversitesi Tıp Fakültesi, Manisa, Türkiye

Tıbbi Patoloji/Medical Pathology

Prof. Dr. Safiye AKTAŞ

Dokuz Eylül Üniversitesi Onkoloji Enstitüsü, İzmir, Türkiye

Tıp Eğitimi/Medical Education

Prof. Dr. Nazan KARAOĞLU

Necmettin Erbakan Üniversitesi Meram Tıp Fakültesi, Konya, Türkiye

Tıp Tarihi ve Etik/History of Medicine and Ethics

Prof. Dr. Ayşegül DEMİRHAN ERDEMİR

Maltepe Üniversitesi Tıp Fakültesi, İstanbul, Türkiye

Üroloji/Urology

Prof. Dr. Yusuf KİBAR

Özel Kuru Ankara Hastanesi, Ankara, Türkiye

Yoğun Bakım/Intensive Care

Prof. Dr. Hüseyin Levent YAMANEL

Sağlık Bilimleri Üniversitesi Gülhane Eğitim Araştırma Hastanesi, Ankara, Türkiye

Türkiye Klinikleri tüm işlemlerini elektronik ortamda internet üzerinden yürütmektedir. İşlemlerinizi "kullanıcı adı ve şifrenizi" kullanarak www.turkiyeklinikleri.com adresinden yapabilirsiniz.

Yeni kayıt olmak için; www.turkiyeklinikleri.com adresinden önce "Online Makale İşlemleri" butonuna daha sonra "Yeni Kullanıcı" linkine tıklayınız.

Sorularınız için;

Bilgi İşlem Servisi

Tel: 0312 286 56 56 / 115

e-posta: bilgisistem@turkiyeklinikleri.com

Türkiye Klinikleri Dergilerine makale göndermek için; www.turkiyeklinikleri.com adresindeki "Online Makale İşlemleri" butonunu tıklayınız (Yalnız bu yolla gönderilen makaleler işleme alınmaktadır).

Makale yazım kuralları için; www.turkiyeklinikleri.com adresindeki "Dergiler ve Kitaplar" butonundan ilgili derginin internet sitesine erişerek "Yazım Kuralları" linkini tıklayınız.

Makalelerle ilgili görüşmek için;

Yazı İşleri Servisi

Tel: 0312 286 56 56 / 2

e-posta: yaziisleri@turkiyeklinikleri.com

Türkiye Klinikleri Dergilerine abone olmak ve yayımlanmış diğer sayılarına ulaşmak için; www.turkiyeklinikleri.com adresindeki "Online Alışveriş" linkini tıklayınız.

Abone işlemlerine ilişkin görüşmek için;

Abone ve Halkla İlişkiler Servisi

Tel: 0312 286 56 56 / 118

e-posta: abone@turkiyeklinikleri.com

Türkiye Klinikleri Dergilerine reklam vermek için;

Pazarlama Satış-Proje Servisi

Tel: 0312 286 56 56 / 152

e-posta: pazarlama@turkiyeklinikleri.com

DERGİNİN TAM ADI: Türkiye Klinikleri Tıp Bilimleri Dergisi

DERGİNİN KISALTILMIŞ ADI: Türkiye Klinikleri J Med Sci

YAYIN PERİYODU VE TÜRÜ: 3 ayda bir olmak üzere, yılda 4 sayı (Mart-Haziran-Eylül-Aralık) yayımlanır.

Yerel süreli yayın.

YAYIN HAKKI: Türkiye Klinikleri Tıp Bilimleri Dergisi'nde yayımlanan yazılar, resim, şekil ve tablolar yayımcının yazılı izni olmadan kısmen veya tamamen herhangi bir vasıta ile basılamaz, çoğaltılamaz. Bilimsel amaçlarla (kaynak göstermek kaydıyla) özetleme ve alıntı yapılabilir. Dergide yayımlanan yazı, şekil ve resimlerden yazarları, ilan ve reklamlardan firmaları sorumludur.

Türkiye Klinikleri Tıp Bilimleri Dergisi hakemli bir dergidir.

Türkiye Klinikleri dergileri halka açık yerlerde satılmaz. Sağlıkla ilgili kişi ve kurumlara abonelik usulü gönderilir.

Alkalin kağıda basılmaktadır.

All procedures regarding Türkiye Klinikleri publications are online. Türkiye Klinikleri web site can be reached through www.turkiyeklinikleri.com, all transactions can be made with a username and password.

New Users; can be reached through <http://www.turkiyeklinikleri.com/default/en-index.html>. Use Online Article Submission link and then click on New Registration.

For questions and comments;

Data Processing Department

Phone: +90 312 286 56 56 / 146

E-mail: bilgisistem@turkiyeklinikleri.com

To send articles to Türkiye Klinikleri Journals; click on Online Article Submission link at <http://www.turkiyeklinikleri.com/default/en-index.html>. For consideration, all articles must be submitted online. Articles submitted in other forms will not be considered.

Rules and regulations for manuscript writing; can be reached through <http://www.turkiyeklinikleri.com/default/en-index.html>. Use "Journals and Books" link to reach the list of journals. Click on related journal to reach "Editorial Policies" regarding the journal.

For question regarding manuscripts;

Manuscript Editing Department

Phone: +90 312 286 56 56 / 146

E-mail: yaziisleri@turkiyeklinikleri.com

To subscribe and to reach former issues of Türkiye Klinikleri Journals; click on "Online Subscription" at <http://www.turkiyeklinikleri.com/default/en-index.html>.

To subscribe;

Subscription and Public Relations Department

Phone: +90 312 286 56 56 / 146

E-mail: abone@turkiyeklinikleri.com

To place advertisements;

Marketing Sales-Project Department

Phone: +90 312 286 56 56 / 146

E-mail: pazarlama@turkiyeklinikleri.com

COMPLETE TITLE OF THE JOURNAL: Türkiye Klinikleri Journal of Medical Sciences

ABBREVIATED TITLE OF THE JOURNAL: Türkiye Klinikleri J Med Sci

PUBLICATION TYPE AND PERIODS: Türkiye Klinikleri Journal of Medical Sciences is published 4 times a year (March-June-September-December).

COPYRIGHT: All articles, drawings, figures and tables published in Türkiye Klinikleri Journal of Medical Sciences cannot be reproduced in whole or in part without prior written permission from the publisher. Only for scientific purposes summarizing and quotations can be done with the condition of proper citations listed as references. Responsibility of the articles, figures and photos belongs to authors. And advertising parties are fully responsible for their advertisements.

Türkiye Klinikleri Journal of Medical Sciences is a refereed journal.

Türkiye Klinikleri Journals cannot be sold by second parties, but will be distributed to persons in the related fields of health through subscriptions.

Printed in acid-free papers.

İNDEKLENDİĞİ DİZİNLER

- EMBASE
- Scopus
- EBSCO/CINAHL Complete
- Chemical Abstracts Service (CAS)
- ProQuest

- TÜBİTAK/ULAKBİM-TR Dizin (2016)
- Türkiye Atıf Dizini
- Türkiye Klinikleri Tıp Veri Tabanı
- SCI-E (2007-2012)
- Index Copernicus (2017-2020)
- Index Copernicus (2022)

INDEXED or ABSTRACTED in

- EMBASE
- Scopus
- EBSCO/CINAHL Complete
- Chemical Abstracts Service (CAS)
- ProQuest

- TÜBİTAK/ULAKBİM-TR Index (2016)
- Türkiye Citation Index
- Türkiye Klinikleri Medical Database
- SCI-E (2007-2012)
- Index Copernicus (2017-2020)
- Index Copernicus (2022)

Yayıma verilmiş tarihi: 24.09.2024

Türkiye Klinikleri

ISSN: 2146-9040

YAYIMCI / PUBLISHER

Ortaadoğu Reklam Tanıtım Yayıncılık Turizm Eğitim İnşaat Sanayi ve Ticaret A.Ş. adına

İhtiyaz Sahibi ve Sorumlu Yazı İşleri Müdürü / General Manager

Prof. Dr. Hikmet Akgül

Yönetim Yeri / Administration Address

Türkoçağı Cad. No:30 06520 Balgat/Ankara/Türkiye

Tel / Phone : 0 312 286 56 56

Faks / Fax : 0 312 220 04 70

e-posta / e-mail : info@turkiyeklinikleri.com

web : www.turkiyeklinikleri.com

Sertifika No/Certificate No : 48768

Bu yayına www.dijitalakademi.org adresinden ücretsiz erişebilirsiniz.

You can access this publication for free on www.dijitalakademi.org